

РЕШЕНИЕ

№ 34238

гр. София, 20.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав, в
публично заседание на 08.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6208** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 405а ал.7 от КТ.

Образувано е по жалба на „ЕЛТИП“ ЕООД срещу Постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение на основание чл. 405а, ал. 2 КТ между М. Б. М. и „ЕЛТИП“ ЕООД издадено от гл. инспектор в ДИТ Х..

Релевира оплаквания за незаконосъобразност поради допуснати съществени нарушения на административно производствените правила, налице било основание за отвод, тъй като едно и също лице участвало при проверката и издаването на адм акт. Не се доказвали основните елементи от съдържанието на трудовото правоотношение. Не всяко полагане на труд представлявало престиране на работна сила. Не били установени елементите на трудовото правоотношение, тъй като се касаело за постигане на определен резултат. Поддържа, че при издаване на оспорения акт било допуснато нарушение на чл. 35 АПК. Моли да се отмени акта. Претендира разноси.

Ответникът- Дирекция „Инспекция по труда“ Х. в писмено становище оспорва жалбата. Претендира юриск. възнаграждение.

Заинтересованата страна Б. М. А. /баща на починалия М. Б. М. / моли да се отхвърли жалбата, тъй като се касаело за трудово правоотношение, и инцидентът имал характер на трудова злополука.

СГП, редовно призовани не взема становище.

Административен съд- София, град в настоящия състав след като обсъди сочените в жалбата основания във връзка със събраните по делото доказателства, приема за установено от

фактическа и правна страна следното:

На 13.04.2025 г. от инспектори в Дирекция „Инспекция по труда” – Х. е извършена проверка относно спазването на трудовото законодателство в обект „СМР, Реконструкция на ВЛ 110 кV „Воевода“, [населено място], кв Република. Проверката е извършена по повод сигнал тел. 112 за инцидент на работното място, станал на същия ден около 13,10ч или пет часа след започване на работа на М. М., който по- късно починал в Спешна помощ на МБАЛ Х.. Установено е, че М. М. е отговарял за осигуряване на гъвкавата връзка между металния проводник и въжето на опъвателната машина като извършвал снаждане на метален проводник с въжето на опъвателната машина чрез използване на т. нар. метален чорап. При започналото изтегляне на новата фаза на проводника М. М. се намирал на земята, кота 0, и попада по всяка вероятност в обсега на изтегляния проводник който при набирането го закача и го отхвърля на 6 м странично, следствие на което М. пада на земята в безпомощно състояние. Транспортиран е до МБАЛ Х., където по-късно на същия ден е починал.

За установяване горното са изискани писмени показания и обяснения от лицата работещи в дружеството и на процесния обект (л.36-75 от делото), вкл. и от управителя на дружеството-жалбоподател С. К., сестрата на починалото лице М. М. /л. 76 и сл/ и бащата на починалото лице Б. М. А., който също на процесния ден е работел на обекта и в процесното дружество.

Съставен е Протокол № ПР 2516534 от 28.05.2025г. в който са обективирани резултатите от извършената проверка.

Въз основа на цитирания протокол е издаден от гл. инспектор в ДИТ Х. процесният акт- Постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение на основание чл. 405а, ал. 2 КТ между М. Б. М. и „ЕЛТИП“ ЕООД , считано от 13.04.2025г.

Съгласно чл. 21, ал. 1 и 4 от Устройствения правилник на ИА "Главна инспекция по труда", при и по повод изпълнение на служебните си задължения инспекторът е контролен орган и има правомощията, установени в Кодекса на труда, като при установяване на нарушение на законодателството инспекторът издава постановление по чл. 405а КТ за обявяване съществуването на трудово правоотношение.

Противно на доводите на жалбоподателя, оспореното постановление издадено от главен инспектор при Дирекция "Инспекция по труда" - Х., в чийто териториален обхват попада проверения обект, който притежава качеството на контролен орган на инспекцията по труда е издадено от компетентен орган и в кръга на неговите правомощия. Същото е в писмена форма, съдържа както правните, така и фактически основания за издаването му. Издадено е след извършване на проверка на място в деня на злополуката 13.04.2025 г., като е прието, че между починалото лице М. М. и "Елтип" ЕООД са съществували трудови правоотношения, за които не е сключен писмен договор. Спазени са изискванията на форма и мотивираност.

Съдът не откри нарушения на административно-производствените правила, които да са самостоятелно основание за отмяна на процесното постановление. Във връзка с възраженията в жалбата, следва да се отбележи, че няма императивна забрана инспекторът участвал при извършената проверка да издаде и обжалваното постановление.С оглед горното проверката за законосъобразност се свежда до преценка съответствието на постановлението с материално правните разпоредби.

Според чл. 405а ал.1 КТ когато се установи, че работна сила се предоставя в нарушение на чл. 1, ал. 2, съществуването на трудовото правоотношение се обявява с постановление, издадено от контролните органи на инспекцията по труда. В тези случаи съществуването на трудовото правоотношение може да се установява с всички доказателствени средства. В постановлението се определя началната дата на възникването на трудовото

правоотношение. Съгласно ал. 2 на същата разпоредба постановление по ал. 1 се издава и при смърт на работника или служителя, настъпила до установяване на нарушението на чл. 1, ал. 2.

От събраните по делото писмени /показания и обяснения от лицата работещи в дружеството и на процесния обект (л.36-75 от делото), вкл. и от управителя на дружеството-жалбоподател С. К., сестрата на починалото лице М. М. /л. 76 и сл/ и бащата на починалото лице Б. М. А., който също на процесния ден е работел на обекта и в процесното дружество/ и гласни доказателства /разпитания в с.з. свидетел М.Ч., чиито показания съдът не намира причина да не кредитира, същите се основават на непосредствени впечатления за осъществени в правната действителност факти, същият е виждал М. да работи както на процесния обект, така и на обект на дружеството в [населено място] през 2024г, възлагано му е извършването на различни работи/ се установява по безспорен начин спрямо конкретната фактическа обстановка, че лицето М. М. е изпълнявало трудови функции с определено работно място, определено работно време и уговорено трудово възнаграждение, без да е сключен трудов договор в писмена форма с работодателя му, в нарушение на чл. 1, ал. 2 вр. чл. 61, ал. 1 от КТ. Свидетелят посредством показанията си не опроверга по категоричен и неоспорим начин установената от адм. орган фактическа обстановка.

По арг. от чл.62 ал.1 от КТ отношенията при предоставянето на работна сила се уреждат само като трудови правоотношения със сключване на трудов договор в писмена форма. Съществени елементи от съдържанието на трудовия договор са посочени в чл. 66 от КТ - място на работа, наименование на длъжността, срок на трудовия договор, основно и допълнителни възнаграждения, продължителност на работния ден или седмица. Спорният въпрос е как следва да бъдат квалифицирани отношенията между М. М. и „Елтип“ ЕООД - облигационни ли са те, както твърди жалбоподателят или са трудови, както е приел ответника. Трудовият договор има за предмет прехвърлянето на работна сила от работника за продължителен, в повечето случаи неопределен срок, като се извършват повтарящи се действия, включени в трудовата функция, а при гражданския /облигационен/ договор се дължи конкретен трудов резултат. От това произтичат и другите разлики между същите: при трудовото правоотношение мястото на полагане на труд е част от съществени елементи на договора и не може да бъде едностранно променяно, работникът е в дисциплинарна зависимост /субординация/ от своя работодател и е задължен да спазва определения ред и трудова дисциплина, работно място, работно време и т. н. При гражданския договор се дължи т.нар. овеществен труд – постигане на определен трудов резултат и изпълнителят е независим стопански и оперативно самостоятелен при изпълнението. И при двата договора се дължи възнаграждение, но то се различава по своето естество, като трудовото възнаграждение е правно регламентирано, има гарантиран минимален размер и се изплаща ежесечно, а възнаграждението, което следва да заплати възложителят се договаря свободно между страните и се изплаща след приемане на работата, по принцип еднократно. Следователно решаващо значение за определяне характера на договора като трудов или граждански има естеството на осъществяваната дейност.

В случая правоотношението между М. М. и „Елтип“ ЕООД има белезите на трудово правоотношение. Налице са част от основните елементи на трудовото правоотношение, както и присъщата на трудовото правоотношение зависимост на работник от работодател, което се установява от свидетелските показания и обяснения по делото/л. 36 и следващи/. М. М. е работил за дружеството от 2023г., тоест от около две години преди инцидента, извършвал е работа присъща на общ работник по обектите на дружеството спазвал е определена трудова дисциплина с оглед вида на конкретно осъществяваната дейност. В деня на инцидента е снаждал метален проводник с въжето на опъвателната машина посредством метален чорап. М. е участвал

в изграждането на електропровод -обект в [населено място]. От приложенияте по делото показания на останалите работещи на обекта и в дружеството се установява, че е работният процес е организиран така, че като се започне обект се работи всеки ден от 8 ч до към 17ч -17, 30ч в продължение на около 15-20 дни /докато се завърши обекта/, след което почиват за няколко дни и отново започват работа на нов обект. Параметрите на престирания от лицето труд са зададени от дружеството и са съобразени с осъществяваната от него дейност като общ работник. Категорично според съда е налице предоставянето на работна сила, а не претендирането и постигането на определен резултат, за извършване на еднократно изпълнение, предвид отсъствието на каквато и да било самостоятелност на „изпълнителя“ при твърдяната „изработка“ и идентичния предмет на дейност на търговското дружество. Предоставеното възнаграждение има периодичен характер, има работно време, М. не е разполагал със свободата да планира самостоятелно работното си време. Същият е предоставял работната си сила без да може да избира еднолично начина и времето на осъществяване на тази работа. Лицето не е било наето за извършване на конкретна услуга, като престирането на работната му сила има цикличен характер /работи в дружеството от около две години преди инцидента/, виждан е от свидетеля Ч. и на друг обект на дружеството през 2024г и разкрива съвкупност от трудови функции и задължения.

И при трудовия договор и при гражданския договор, едната страна се задължава да положи труд срещу възнаграждение. При първия се дължи работна сила – жив труд в рамките на определено работно време за изпълнение на определена трайно осъществявана работа като работникът се намира в зависимост и подчиненост на работодателя - на установен трудов ред и трудова дисциплина, докато по гражданския договор се дължи т. нар. овеществен труд - постигане на определен трудов резултат. Видно от събраните по делото доказателства става ясно, че при изпълнение на задълженията си като общ работник, същият е бил подчинен на определена трудова дисциплина, изпълнявал е дейности във връзка с работния процес на обекта / обектите на дружеството. Налице са данни за постигнато съгласие между работодателя и работника по всички съществени елементи по чл. 66, ал. 1 КТ - мястото на работа; длъжността и характера на работата; размера на трудовото възнаграждение, продължителност на работния ден, почивки, почивни дни и т.н., но липсват данни това съгласие да е оформено писмено като трудов договор към датата на проверката. М. М. е предоставял работната си сила в условията на продължителност /от 2023г работи в дружеството по различни обекти/, непрекъснатост и повтораемост на функциите и задълженията за определяем от работодателя период от време, на определено работно място, със средства, собственост на оспорващия, при реално получавано възнаграждение с постоянен размер, както и време за работа и почивка, както и извършване на работата по указания и под контрола на работодателя.Т.е. несъмнено се касае за отношения при предоставянето на работна сила които се уреждат като трудови правоотношения и трудовият договор се съставя в писмена форма. Всичко това както се посочи се установява както от обясненията и показанията на останалите работещи в дружеството, дадени в хода на административното производство, така и от показанията на разпитания свидетел Ч., чиито показания по изложените по-горе причини съдът кредитира. /арг от чл. 405а ал.1 изр второ КТ/. Установяването на факта на изпълнение на трудови функции и заемана длъжност като позиция от лицето е от съществено значение, тъй като се явява елемент от фактическия състав по обявяване за съществуващо на трудовото правоотношение.

Предвид изложените съображения се налага извод, че осъществяваната от М. М. дейност като "общ работник" е в изпълнение на трудови функции и представлява предоставяне на работна сила. Съгласно чл. 1, ал. 2 КТ отношенията при предоставянето на работна сила се

уреждат само като трудови правоотношения. По делото е установено наличието на всички елементи на трудово правоотношение - наличие на работно място и работно време, дължимо трудово възнаграждение за престириания труд, изисквания за спазване указанията на работодателя, което обосновава извода, че осъществяваната от лицето дейност е такава по трудово правоотношение, а не по граждански договор. От съществено значение за тази преценка е обстоятелството, че възложената работа не е била определена по обем и като краен резултат, нито е била налице самостоятелност при изпълнението. Лицето е било наето от дружеството за престиране на работна сила срещу уговорено възнаграждение, при наличие на всички елементи, характеризиращи трудовото правоотношение. Налице са елементите на трудово правоотношение - престиране на работна сила за извършване на еднородна дейност през определен период от време срещу уговорено възнаграждение. Относно преценката за характера на съществуващото правоотношение важно значение има обстоятелството, че работата е била организирана от дружеството. В този смисъл обжалваното пред съда постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение е издадено при наличие на материалноправните предпоставки за издаването му, в т.ч. и относно началната дата от която е обявено съществуването на трудовото правоотношение.

Анализът на установените обстоятелства в хода на проверката води до извод за наличие на фактическо трудово правоотношение, при което физическото лице е било назначено на работа за изпълнение на конкретни трудови функции, с определени място на работа и осигурени материали за извършване на работата. Трудът е полаган при субординация, характерна за трудовите правоотношения и още веднъж показва, че действителната воля на страните е предоставянето на работна сила.

С оглед горното, жалбата като неоснователна следва да се отхвърли.

Относно разноските: Предвид изхода на делото на жалбоподателя не се дължат разноски. На ответника следва да бъдат присъдени разноски по арг. от чл. 143 ал.3 АПК, а именно юрисконсултско възнаграждение в минимален размер от 200 лв., определен съгласно чл.143, ал.3 от АПК вр.с чл. 37, ал.1 от Закона за правната помощ и чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Така мотивиран, Административен съд – София град,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалба на „ЕЛТИП“ ЕООД срещу Постановление за обявяване съществуването на трудово правоотношение на основание чл. 405а, ал. 2 КТ между М. Б. М. и „ЕЛТИП“ ЕООД, считано от 13.04.2025 издадено от гл. инспектор в ДИТ Х..

ОСЪЖДА „ЕЛТИП“ ЕООД да заплати на Дирекция "Инспекция по труда"- Х. юриск. възнаграждение в размер на 200 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му пред Върховния административен съд.

съдия: